

รายงานผลการจัดการความรู้ ปี ๒๕๖๓ ระดับวิทยาลัย
ผลงานด้านที่ ๓ ด้านการพัฒนาและยกระดับการทำงาน
ชื่อผลงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม : สัมมนาวิชาการ
วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ

อาจารย์สมคิด นันตะ

ความเป็นมา

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เป็นเมืองแห่งมนตราด้านการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้แก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยคณะสงฆ์จังหวัดน่าน ร่วมกับจังหวัดน่าน ได้เสนอขออนุมัติโครงการขยายห้องเรียนระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มาจัดการเรียนการสอนที่จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา บริการทางการศึกษา และส่งเสริมให้พระสงฆ์สามเณร ครูสอนพระปริยัติธรรมและพระภิกษุสามเณรทั่วไปในพื้นที่และต่างจังหวัดใกล้เคียง ได้ศึกษาวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๔ จังหวัดน่าน โดยนายเกษม วัฒนธรรม รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน รักษาการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน ได้ทำหนังสือขอพระราชทานพระราชนุญาตใช้ชื่อวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๖ พรรษา ถึงราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๔ สำนักราชเลขาธิการ โดยคุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์ ราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แจ้งหนังสือที่ รล ๐๐๑๐/๗๔๐๘ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง พระราชทานพระราชนุญาตให้ใช้ชื่อวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๖ พรรษา ยังความปลื้มปิติยินดีมายังคณะสงฆ์และพสกนิกรชาวจังหวัดน่านเป็นอย่างยิ่ง

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕ พระธรรมสุธี นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ออกข้อกำหนดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน พุทธศักราช ๒๕๕๕ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๖๙ ง หน้า ๘๔ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดสถานภาพและวัตถุประสงค์ ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฯ ไว้ว่า “ให้เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทํานุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม”

การดำเนินด้านการพัฒนามหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มตั้งจนกระทั่งปัจจุบัน ล้วนมาจากการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมภายในองค์กร และสังคมทำให้ วิทยาลัยสงฆ์นครน่านมีความก้าวหน้าทั้งด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย ทั้งยังเป็นเจ้าภาพจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมภายในองค์กรช่วยสร้างความสามัคคี ช่วยให้ทราบถึงความต้องการของบุคลากรทั้งหมด และช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้นลดความเฉื่อยชาในการทำงาน การย้ายงาน และการหยุดงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการช่วยลดความขัดแย้ง และการต่อต้านจากพนักงานระดับล่าง และช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงานและทำให้สุขภาพจิตในองค์กรดีขึ้น ทั้งนี้ยังเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิต

ในองค์กร เป็นการสร้างหลักประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม รวมทั้งทำให้บุคลากรรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงเกิดความกระตือรือร้นขึ้นในสถานศึกษาที่ผู้บริหารได้ให้มีส่วนร่วมในการทำงานในครั้งนี้

ดังนั้นการที่องค์กรจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารจะต้องจัดองค์กรให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่และในสถานศึกษา การจัดการศึกษาจะต้องมีการจัดโดยการกระจายอำนาจให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบได้ทำงานในหน้าที่ของตนเอง

การจัดประชุมวิชาการทุกมหาวิทยาลัยจะประสบผลสำเร็จได้ด้วยการบริหาร องค์กรทุก ๆ องค์กรจะเกิดประสิทธิผลได้ขึ้นอยู่กับการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะการบริหารเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อที่หลากหลาย ทั้งคน การบริหาร งบประมาณ การสร้างแรงจูงใจ หน้าที่และความรับผิดชอบ วิทยาลัยสงฆ์ได้จัดประชุมวิชาการขึ้นจำนวน ๔ ครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ การจัดประชุมวิชาการครั้งที่ ๑ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง พุทธบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และงานวันคล้ายวันก่อตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครน่านมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีวันเสาร์ ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐ ต่อมาครั้งที่ ๒ MCU Nan Congress II เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน ในยุค ไทยแลนด์ ๔.๐ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๑ และได้พัฒนาการประชุมให้มีระดับที่สูงขึ้น โดยได้จัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ ๒ (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มจร ครั้งที่ ๑๐) และประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ The ๑๐th International and the ๓rd National Conference ๒๐๑๙ (NIC ๒๐๑๙:MCU Nan) เรื่อง นครน่าน : นครพระพุทธศาสนา มรดกธรรมสู่มรดกโลก และประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ MCU Nan Congress IIII เรื่อง พุทธเกษตร: นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

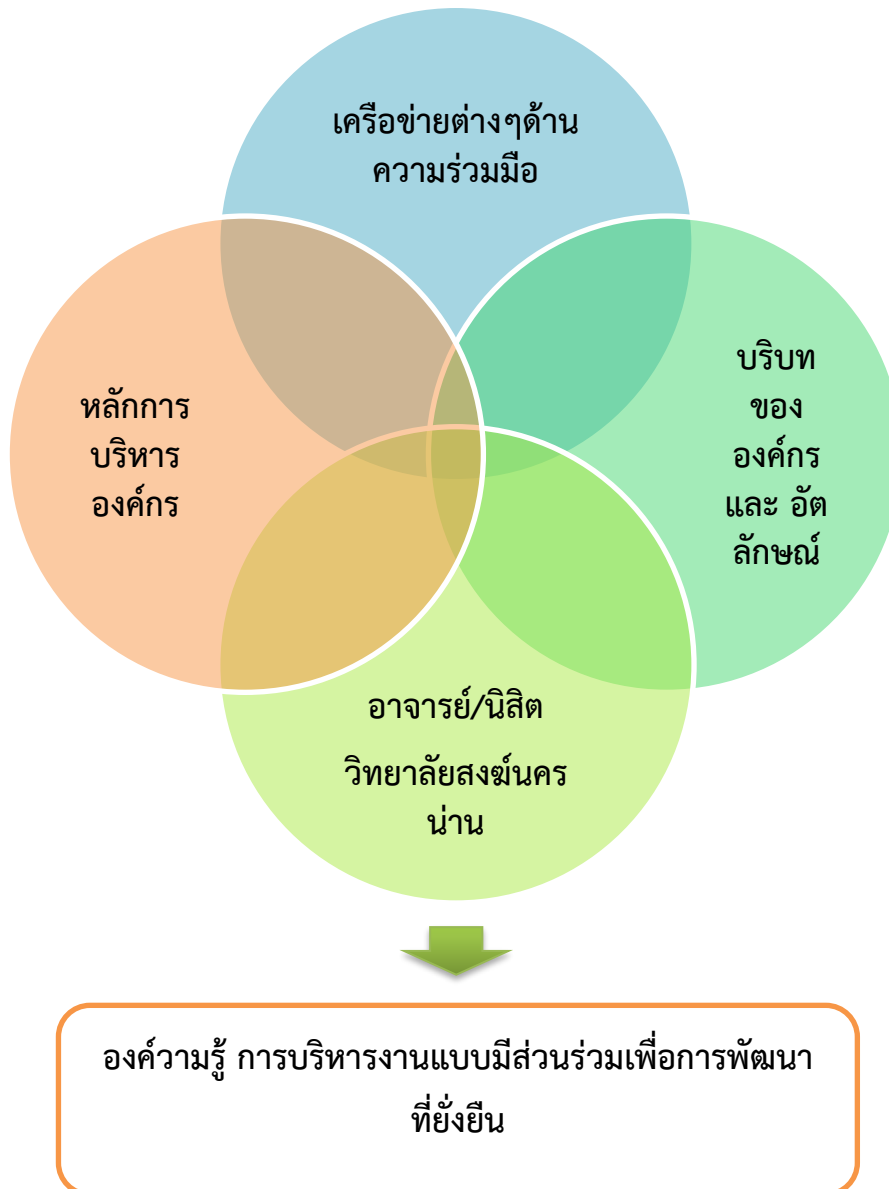
ด้วยเหตุนี้ วิทยาลัยสงฆ์นครน่านจึงได้ผลักดันให้มีการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อพัฒนาศักยภาพของการทำงานขององค์กร และบุคลากรให้มีศักยภาพการบริหารองค์กรแบบมีส่วนร่วม จากผลการประเมินทั้ง ๔ ครั้งที่ผ่านมาการประเมินคุ่มค่าทั้งองค์กรและนักวิชาการ นักวิชาสามารถนำบทความนำไปอ้างอิงในผลงานของตนเองได้ และวิทยาลัยสงฆ์บรรลุความสำเร็จของการจัดงานตามเป้าหมายของการจัดประชุมวิชาการแต่ละครั้ง

วัตถุประสงค์

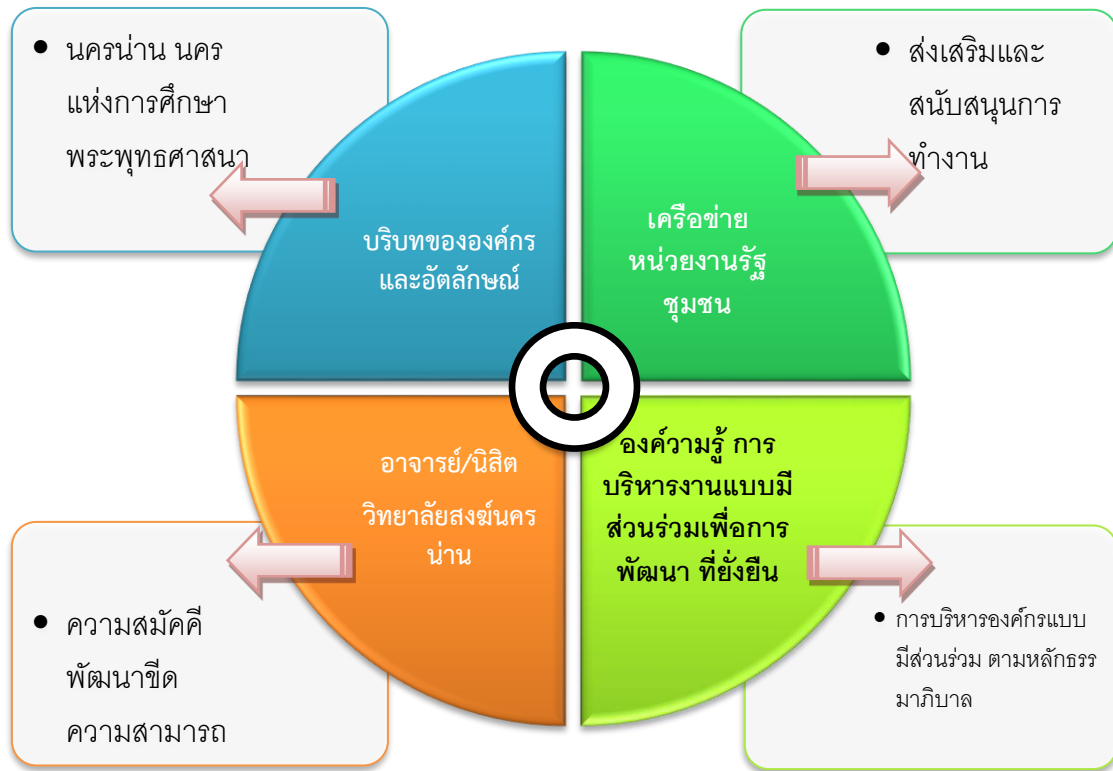
- ๖.๑ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสู่สาธารณะด้วยการตีพิมพ์ทางวิชาการด้านวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน
- ๖.๒ เพื่อเป็นเวทีสาธารณะเสนอแนะผลงานวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน
- ๖.๓ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ มุมมองในประเด็นที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนิสิตผ่านบทความเชิงวิชาการและงานวิจัย
- ๖.๔ เพื่อให้องค์กรบริหารงานแบบมีส่วนร่วมภายในองค์กร ช่วยสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น

วิธีการดำเนินการศึกษา

กระบวนการ (Flow) แนวคิด ก่อนการดำเนินการ

กระบวนการงาน (Flow) แนวคิด หลังการดำเนินการ

กลยุทธ์	KPI	เป้าหมายการดำเนิน
Strategic partner เสริมสร้างเครือข่ายความเข้มแข็ง	๑๓ เครือข่าย	๑.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ๓. สำนักงาน
(Excellent center) ศูนย์รวมองค์ความรู้ทางการประชุมวิชาการด้านการวิจัย	๒ แห่ง	๑. ศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒. วิทยาลัยสงฆ์ครน่าน
(Excellent people) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดสัมมนาวิชาการด้านการวิจัย	๑๐ รูป/คน	
แหล่งเรียนรู้ที่ร่วมดำเนินการ	๓ แหล่งเรียนรู้	
แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา	๑๐ แหล่งเรียนรู้	

ระยะเวลาการดำเนินงาน

วันที่ ๙ กันยายน ของทุกปี

ข้อกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อความรู้

พันธกิจ/ ยุทธศาสตร์/ กระบวนการ	องค์ความรู้	ความสำคัญขององค์ความรู้ (๑-๕)					คะแนน รวม
		ความถี่ ของการใช้	มีผลต่อ ค่าใช้จ่ายหรือ กำไร	ทรัพยากร	สนับสนุน วิสัยทัศน์/พันธ กิจ	ความวิกฤติ ความรู้	
พัฒนา กระบวนการ และวัฒนธรรม การเรียนรู้	พระพุทธศาสนา ประเพณีและ วัฒนธรรม	๕ (๗ ครั้ง/ปี)	๕ (๒๐๐บาท*N) N=จำนวนผู้เข้าร่วม กิจกรรม	๕ (๕ ครั้ง/ปี)	๕ (องค์กรแห่งการ เรียนรู้วิถีพุทธ)	๓ มีเผยแพร่เป็น สาธารณะใน หน่วยงานต่าง ๆ	๒๓

การสร้าง แบ่งปัน จัดเก็บความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้

- พัฒนาความรู้

๑. นำเสนอปัญหา สำรวจความต้องการของนิสิตและเครือข่าย ร่วมกันระดมความคิดเห็นในการส่งเสริม อนุรักษ์
ฟื้นฟู พุทธศิลป์น่าน
๒. นำเสนอแนวทางการส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู พุทธศิลป์น่าน
๓. ดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่วางไว้
๔. ตรวจสอบผลที่ได้ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

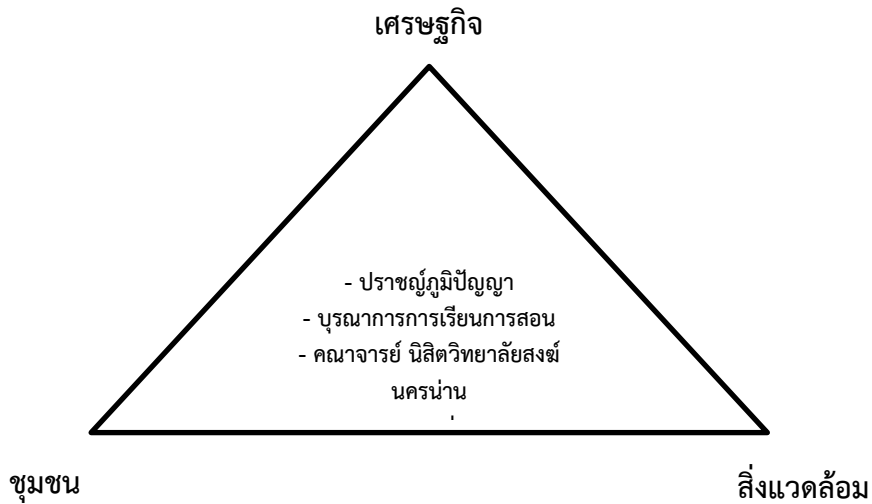
- จัดเก็บ ได้มีการจัดเก็บในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในเว็บไซต์ของวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน ขยายผลเป็นงานสาร
นิพนธ์ของนิสิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนา รวมถึงนำจุดที่ต้องแก้ไขมาปรับปรุงใช้ในวาระต่าง ๆ

- เผยแพร่ แบ่งปัน ผ่านการจัดงานกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน
งานสัมมนาวิชาการ การออกรายการสถานีวิทยุ และการจัดงานสำคัญของจังหวัดน่าน อันเป็นผลสู่ภาคปฏิบัติ
และรับรู้ร่วมกัน ผลตอบรับเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้งาน

Practices และ Lessons Learned ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing)

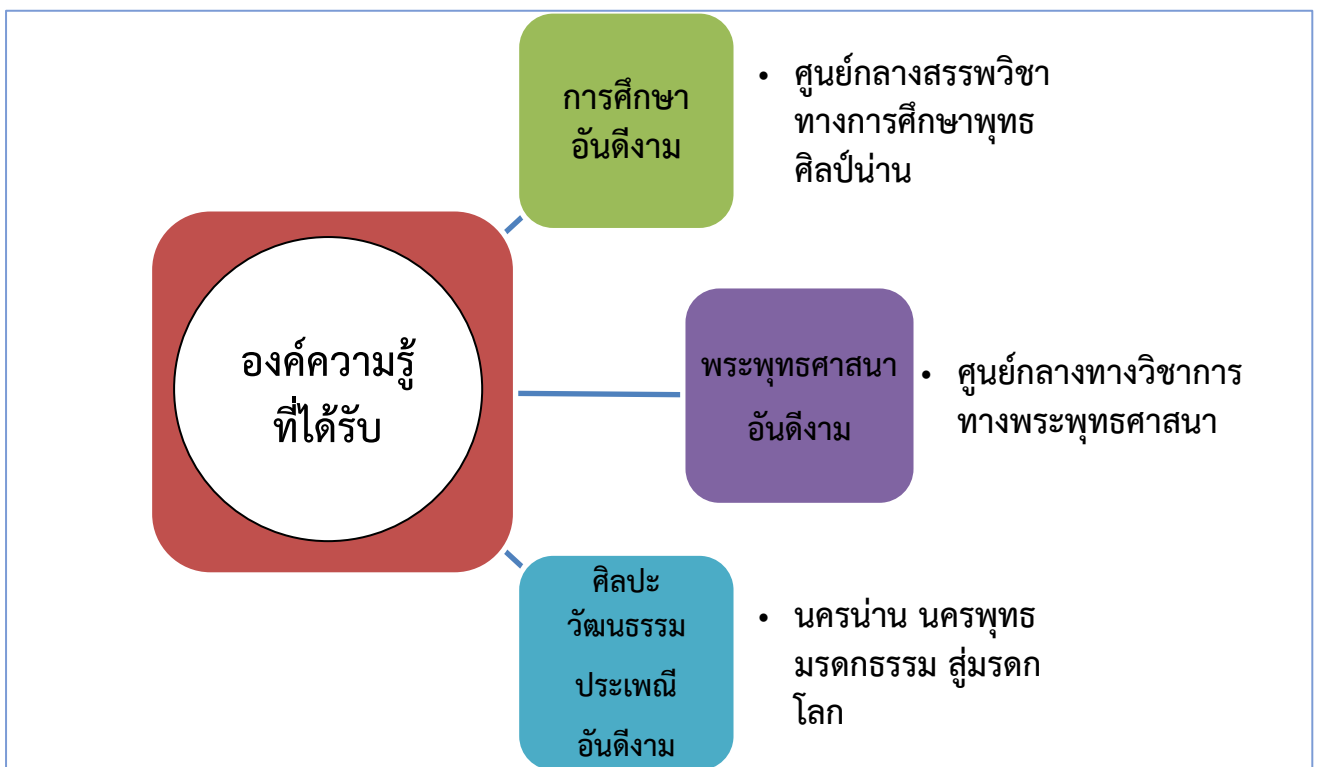
ก่อนเริ่มกระบวนการ องค์ความรู้ด้านการแกะสลักพระพุทธรูปไม้มีคนที่สามารถทำได้มีจำนวนเพียง ๕
รูป/คน ในจังหวัดน่านที่มีฝีมือเป็นที่ยอมรับ ที่สามารถอธิบายถึงที่ไปที่มาของงาน
พุทธศิลป์น่าน การแกะสลักพระพุทธรูปไม้ ที่มีงานพุทธศิลป์แบบอื่นเข้ามา
ผสมผสานประกอบไว้ในตัวของพระพุทธรูปไม้ ตัวงานพุทธศิลป์เองมีความต้องการ
ในพื้นที่แต่ไม่สามารถหาแหล่งที่ผลิตได้ทันต่อความต้องการ

หลังดำเนินการ มีนิสิตที่สามารถเรียนรู้เทคนิค วิธีการแกะสลักพระพุทธรูปไม้เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๗
รูป/คน จากการจัดการเรียนการสอน เกิดการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายทางด้าน
งานพุทธศิลป์ในการจัดแสดงผลงาน ในระดับจังหวัด มีผู้ให้ความสนใจ และมีการต่อ
ยอดขยายผลไปยังกลุ่มเครือข่ายที่สนใจ โดยการบูรณาการจากการเรียนการสอน
รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการสร้างบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านงาน
พุทธศิลป์น่าน อีกทั้งเป็นการพัฒนา

“ปัจจัยของการพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน”

- ชุมชน** คนในชุมชนเกิดการตื่นตัวในการ ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู พุทธศิลป์น่าน
- เศรษฐกิจ** สามารถสร้างรายได้ให้กับนิสิตเอง จากการแกะสลักพระพุทธรูปไม้ และการปิดทององค์พระพุทธรูปไม้และยังนำทักษะการปิดทองไปใช้กับวัสดุอื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานด้านพุทธศิลป์เพื่อเป็นช่องทางสร้างรายได้
- สิ่งแวดล้อม** การพัฒนาของเดิมที่มีอยู่ คงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นเมืองนครน่านไว้ เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน ด้านงานพุทธศิลป์น่าน

สรุปการพัฒนาปรับปรุงและผลการดำเนินการ

สรุปผลการดำเนินการ

๑. ปัญหา/ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ

- ทรัพยากรบุคคล ผู้สืบทอด ยังไม่เพียงพอในการติดต่อและประสานงาน
- การติดต่อ ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันกับหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย
- หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินการยังไม่เพียงพอในการขับเคลื่อน

๒. ผลลัพธ์ที่ได้

- มีช่องทางการเชื่อมโยงเครือข่ายแลกเปลี่ยนในด้านงานพุทธศิลป์น่านที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- สามารถนำสู่การฝึกปฏิบัติในการเรียนการสอนให้เกิดเป็นรูปธรรม
- สามารถสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน เป็นอาชีพที่ทำให้เกิดจากผลงานด้านพุทธศิลป์ได้เป็นรูปธรรม
- ทำให้ชุมชนเกิดการตื่นตัวในการลุกขึ้นมาช่วยกันจัดการผลักดันให้เกิดการ ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟู งานพุทธศิลป์น่าน ทำให้ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามได้เกิดการสืบทอดให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป
- ผลจากการดำเนินการ จะทำให้เกิดพลังการส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามแก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่สนใจ ร่วมสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดขึ้น สืบต่อไป

๓. แผนการที่จะพัฒนาต่อเนื่องต่อไป

- สร้างระบบเครือข่ายด้านงานวิชาการและงานวิจัยให้เกิดความเข้มแข็ง
- สร้างองค์ความรู้ให้เกิดในตัวบุคคลทั้งองค์กร ตามศักยภาพและขีดความสามารถ
- ส่งเสริมให้มีการประกวดผลงานด้านนวัตกรรมการวิจัย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาผลงานและคิดงานสร้างสรรค์
- ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กร ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดงานประชุมวิชาการระดับ และนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สร้างศูนย์เรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้ไปยังเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่สนใจ

ผลการจัดการความรู้

เชิงปริมาณ

๑. มีเครือข่ายการปฏิบัติงาน การประสานงานด้านวิชาการ และงานวิจัยจำนวน ๑๒ เครือข่าย
๒. บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ผู้สืบทอด งานด้านการวิจัย ๑๐ รูป/คน แต่ละรูป/คนสามารถถ่ายทอดให้แก่บุคลากร หรือนักวิจัยได้

เชิงคุณภาพ

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน ได้รับการยอมรับจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการเป็นฐานการขับเคลื่อนกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และสนองงานคณะสงฆ์ ในทุกด้าน

รายละเอียดกิจกรรมกระบวนการถ่ายทอดการจัดการความรู้ – สู่ภาคปฏิบัติ

- กิจกรรม ประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการ ถ่ายทอดการจัดการความรู้ คณะสงฆ์จังหวัดน่าน
- กิจกรรม ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัยระดับชาติ ถ่ายทอดการจัดการความรู้ ให้แก่อาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา
- กิจกรรม ประชุมเชิงวิชาการด้านการวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ถ่ายทอดการจัดการความรู้ ให้แก่อาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา
- กิจกรรมเวทีเสวนาวิชาการ และการวิจัยให้แก่ อาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา